

Gode råd om universell utforming av møter og konferanser

Hva er universell utforming?

Universell utforming (UU) handler om å lage løsninger som er tilgjengelige for alle, uavhengig av funksjonsevne. Formålet med denne veiledningen er å sikre at møter planlegges og gjennomføres på en måte som gjør dem tilgjengelige for alle, inkludert personer med ulike typer funksjonsnedsettelse som for eksempel sansetap, kognitive utfordringer eller bevegelseshemninger.

Universell utforming innebærer at møtearenaer, tekniske løsninger og møteinnhold er tilrettelagt slik at alle kan delta på like vilkår. Universell utforming er en rettighet som alle har, noen kan i tillegg ha behov for individuell tilrettelegging.

Valg av møtested

Det er lurt å se møtelokalet, både for å finne ut om det er egnet og for å kunne skrive en god invitasjon. Her finner du forslag til sjekkliste når du skal velge lokale. Hvordan er adkomst, mulighet til heis og hvor langt er det til parkering? Er det teleslynge, gode mikrofoner og høyttalere? Har de ekstra skjermer som kan settes opp slik at synshemmede kan se presentasjoner? Noen trenger også tilrettelegging ift mat og allergier, eller at det skjermes for skarpt sollys. Du kan spørre en bruker om å bidra med å teste ut om lokalet fungerer godt for folk med funksjonsnedsettelse. Bruk sjekklister og legg gjerne veilederen til Bufdir med når det innhentes pristilbud.

Innkalling og informasjon:

Beskriv hvordan langt fra offentlig transport møtelokaler er, adkomst inn i huset og til møterommet og parkeringsmuligheter godt. Det er viktig å etterspørre deltakernes tilretteleggingsbehov, og gi mulighet til å melde fra både skriftlig og på telefon. Mange som trenger tilrettelegging opplever det som en høy terskel å be om endringer og tilpasninger dersom arrangøren ikke oppfordrer til å si fra om hva man trenger.

Tilrettelegging i møtelokalet:

Reserver gjerne plass for de som har med seg ledsager, eller tolker. De som har skriveolker, må også ha plass til en ekstra skjerm. Mange kan trenge en regulerbar stol, eller mulighet for å hvile underveis. Planlegg for at det kan sittes på ulike måter i lokalet.

Tidsplan og pauser:

En god tidsplan er viktig for nesten alle, og det gir oversiktighet for de som trenger det og gjør det lettere å ta pauser. Planlegg gjerne med en pause hver time.

Etter møtet:

Dersom det sendes ut evalueringsskjema, er det viktig å ha med et punkt om Universell utforming og tilrettelegging. Slik kan neste møte bli bedre og mer inkluderende for mange forskjellige deltakere.

Ressurser

Praktiske veiledere for tilgjengelige møter

Veilederen til Bufdir er en svært god og vil være et godt verktøy for både arrangører, administrativt personale og tjenesteytere. Vi anbefaler å bruke den i alle ledd av planlegging, gjennomføring og evaluering.

- Bufdir – Universelt utformet møte/konferanse
https://www.bufdir.no/fagstotte/produkter/universelt_utformet_motekonferanse/
- Bufdir – Universell utforming (temaside)
<https://www.bufdir.no/likestilling/universell-utforming/>
- Bufdir – «Tilgjengelige møter, kurs og konferanser» (PDF)
https://bibliotek.bufdir.no/BUF/101/Tilgjengelige_moter_kurs_konferanser.pdf
- Likestillings og diskrimineringsombudet – Universell utforming og tilgjengelighet (oversikt og råd)
<https://ldo.no/diskrimineringsgrunnlag/funksjonsnedsettelse/universell-utforming-og-tilgjengelighet/>
- Hva er Universell utforming? Brosjyre fra Norges Handikapforbund
https://nhf.no/wp-admin/admin-ajax.php?juwpfisadmin=false&action=wpfd&task=file.download&wpfd_category_id=155&wpfd_file_id=7822&token=&preview=1

Lover og forskrifter

- Likestillings- og diskrimineringsloven
<https://lovdata.no/lov/2017-06-16-51>
- UUtilsynet (Digitaliseringsdirektoratet) – Krav til universell utforming av IKT
www.uutilsynet.no

Tolking og språklig tilrettelegging

- NAV – Tolking for arrangører (tegnspråk, skrivetolk)
<https://www.nav.no/samarbeidspartner/tolking-for-arrangorer>

Tilrettelegging ved sansetap

- HLF – Universell utforming: teleslynge og hørselsteknisk
<https://www.hlf.no/tema/universell-utforming/>
- Norges Blindforbund – Universell utforming (råd og ressurslenker)
<https://www.blindforbundet.no/universell-utforming>
- Norges handikapforbund <https://nhf.no/arbeidet-vart/hjertesaker/universell-utforming/hefter-og-nettsider/>